

НАРОДНА ОПЕРА — РУСЕ

Лебедово езеро

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"- Русе

120000890822

ЛЕБЕДОВО ЕЗЕРО

с ъ д ъ р ж а н и е

ПРОЛОГ

На брега на езерото, където живее злият вълшебник Ротбарт, младата принцеса Одета събира цветя. Край мрачните развалини, покрити с мъх, цъфти примамливо ярко цвете. Оше не докоснала цветето принцесата вижда да оживяват развалините, да се раздвижат зелените ръце на дърветата. Огромни разперени криле се надвесват над нея и я обгръщат. Това е злият вълшебник. Той похитява Одета и я превръща в бял лебед.

ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ

Градина пред замъка на владетелката-кралица. Нейният син Зигфрид празнува своето пълнолетие. Всички се веселят и танцуват. Дори старият наставник не остава на страна от танците. Душа на веселието е забавния шут. Само принцът не може да се почувства достатъчно весел. Иде кралицата. Тя напомня на своя син, че той трябва на близкия бал да си избере невеста. Волята на майката не намира отклик в душата на младия принц—той не познава девойка, която би отговорила на неговото сърце.

Заздрачава се. Младежите се разотиват. Зигфрид тъжи, на него му е трудно да се раздели с волния живот. Но в същото време той започва да вижда в своите мечти образа на девойката, която би могъл да обича. Но къде е тая девойка? Прелита ято бели лебеди. Чудните грациозни птици събуждат любопитството на принца. Той грабва своя самострел и тръгва след отлетялото ято.

ВТОРО ДЕЙСТВИЕ

В отдалечена дива местност, в сред непрогледен лес, е скрито усамотено езеро. На брега на езерото се издигат мрачни развалини на старинен замък. Слънцето е потънало вече зад тъмния лес, и на небето се е появила луната. Нейната светлина очертава мрачната фигура на Ротбарт застанал върху развалините. По водите на езерото преминава ято бели лебеди.

Появява се принц Зигфрид. Той съзира лебедите. Погледът му е привлечен от една чудно хубава птица. Той влига самострела и

Л Е Б Е Д О В О Е З Е Р О

балет в четири действия

и пролог от П. Й. ЧАЙКОВСКИ

Лица

ОДЕТА

ОЛИЛИЯ, двойник на Одета

ПРИНЦ ЗИГФРИД

КРАЛИЦАТА, негова майка

НАСТАВНИК

ШУТ

ЗЛИЯТ ВЪЛШЕБНИК — РОТЪАРТ

Главна придворна дама

Приятели на Зигфрид, лебеди, гости

Бонжошко

Постановка на АСЕН МАНОЛОВ — главен балетмайстор

Асистент — ДИМО ВРУБЕЛ

Диригент — ХРИСТО СТАНИШЕВ

Декори и костюми — ЛИДИЯ ЙОВАНЕСКУ

преди да пусне стрелата, вижда как белият лебед се превръща в прекрасна девойка с големи тъжни очи. Това е принцеса Одета. Сърцето на юношата трепва — не е ли това девойката, чийто образ се е мяркал в мечтите му? Той е пленен от нейната красота. Девойките-лебеди обграждат Зигфрид. Одета му разкрива тяхната нерадостна съдба. Тя и нейните другарки са похитени от злия вълшебник, който ги е превърнал в лебеди. И само нощем, край развалините на замъка те отново могат да приемат своя човешки образ. Зигфрид предлага да убие злия вълшебник, но Одета му обяснява, че само беззаветната любов на тоя момък, който още не се е клел в любов на никоя, може да ги освободи от властта на злия вълшебник. Зигфрид се заклева, че ще бъде вечно верен и предан на Одета. Той я поканва на бала, на който ще обяви, че тя е неговата избраница. Но Одета не може да се яви между хората, преди да бъде унищожен злия чар. Тя предупреждава Зигфрид, че Ротбарт с помощта на коварство може да го накара да наруши клетвата си за верност, а ако клетвата бъде нарушена, тя и нейните другарки ще погинат.

Настъпва разсвет. Девиците-лебеди бавно изчезват. Зигфрид е уверен в силата на своето чувство — той ще освободи Одета от властта на злия вълшебник.

ТРЕТО ДЕЙСТВИЕ

Празник в замъка на кралицата-майка, на който Зигфрид ще трябва да си избере невеста. Пленен от прекрасния образ на Одета, принцът отказва да прави избор измежду многобройните девойки, които присъствуват на празника. През време на тържеството в залата се появява злия вълшебник, облечен като рицаря Ротбарт. Заедно с него в залата се втурват пъстро облечени група танцьори, които играят зашеметяващи танци. Ротбарт води със себе си и своята дъщеря, коварната Одилия, която външно много наподобява Одета. Красива, грациозна, ефектна, Одилия става център на внимание. Не е ли наистина това бъдещата невеста на Зигфрид? Ето той е готов да спре избора си върху нея. Злия вълшебник тържествува. В този миг сърцето на Зигфрид трепва — не, това не е истинският образ на неговата любима. Някъде далеч пред себе си той вижда печалния образ на своята Одета. Разбрал че е измамен, принцът се втурва към брега на далечното езеро.

ЧЕТВЪРТО ДЕЙСТВИЕ

Отново на брега на езерото. Девойките-лебеди тъгуват. Всяка надежда за спасение от злия чар на вълшебника е изгубена — Зигфрид е нарушил клетвата. Но не, момъкът не е разлюбил своята Одета. Там на бала, заслепен от блясъка, неговите очи не са разпоз-

нали истинския образ на Одилия. Но сърцето му е останало вярно, то не е нарушило дадената клетва. Одета прощава на своя възлюбен. Злият вълшебник вижда всичко това и решава да погуби влюбените. Той призовава на помощ тъмните природни сили. Разразява се буря, небето се прорязва от мълнии, водите на езерото излизат от бреговете. Но нищо не е в състояние да изплаши храбрия момък. Зигфрид влиза в единоборство с Ротбарт и го побеждава. Пленените девойки са освободени. Успокоява се постепенно и природата. Проясеното небе облива с ярка светлина Одета и Зигфрид, които вече никога не може да раздели.

Бележки на балетмайстора

Поставянето на „Лебедово езеро“ е връхна точка в творческата дейност на балетмайстора и важен етап в развитието на всеки балетен колектив. Ние дръзнахме да поставим „Лебедово езеро“ с един млад балетен състав с оная надежда, с която драматичният режисьор поставя Шекспир или Островски, разчитайки на дарованието и творческия кипещ на младите актьори, лишени още от здрава сценична техника и актьорско майсторство. И при нас сигурно ще е така: кое що в спектакъла няма да бъде на необходимата техническа висота, но за сметка на това може да се очаква по-вече непринуденост и свежест в изпълнението.

Нашата работа в тълкуването на гениалната партитура на Чайковски не е пренебрегнала натрупания опит на съветския и български балет. Стремими сме се да запазим романтичния облик на „Лебедово езеро“, без да забравяме нито за миг, че музиката на Чайковски разкрива напълно реални човешки мисли и чувства. При това, мисли и чувства, изразени така поривисто и патетично, както това може да се отдале само на един велик драматург.

Ние сме отдали необходимата почит и на първите истински автори — създатели на хореографията на „Лебедово езеро“ — Лев Иванов и Мариус Петипа. Имаме предвид и последната постановка на Бурнмайстер. Желали сме, обаче, според силите си,

да придадем доколкото това е възможно, и съвременна звучност на танца. В какво по-конкретно това може да се види, е трудно да се каже. Но всеки случай мъчили сме се да избегнем излишната трафарентност, усложнен ритуал, старомодни мимически диалози и самоизяви. Търсили сме да представим основния конфликт като борба на доброто с лошото начало, като стремеж към освобождаване чрез героична самопожертвователност и вярна човешка дружба.

Спирайки се към две различни изпълнителки на ОДЕТА и ОДИЛИЯ на двойната роля (Одета-Одилія) ние целяхме не само да не правим компромис с амплуата на съвсем младите солистки, но също така да акцентуваме на дълбокия смисъл у приказката. Двете изпълнителки в нашия случай по-релефно разкриват двата вида любов: беззаветната, истинската и суетната, измамната.

По-нататък, постигането на основната идея ние сме търсили, чрез борбено разгръщане на конфликтите. Спряхме се да видим принца като юноша с чисто сърце, воюващ с тъмните стихии и с проявите на слабост в самия себе си. Тия неговии качества изпъкват особено ярко на фона на суетното придворно общество. Затова в известни моменти характеристиката на младия принц сме търсили да достигнем чрез вярното представяне на неговото обкръжение.

Това са били в общи линии нашите търсения за едно правдиво поставяне на „Лебедово езеро“. Ние не се съмняваме в правотата на изложеното гледище, безпокои ни преди всичко неговото конкретно реализиране. Защото какво по-трудно от това, да овеществиш музиката на една гениална партитура, без да я лишиш от нейния поетичен чар, без да умъртвиш нейната патетична звучност? А това велико чудо на балета се отдава така рядко дори на избраниците!

АСЕН МАНОЛОВ,
главен балетмайстор на Русенската
опера

НАРОДНА ОПЕРА — РУСЕ

ЛЕБЕДОВО ЕЗЕРО

Балет в 4 действия и пролог от П. И. ЧАЙКОВСКИ

ОДЕТА	И. Стоянов, Л. Спасова
ОДИЛИЯ, двойник на Одета	Ем. Андонова, Ю. Ангелова, В. Врубел
ПРИНЦ ЗИГФРИД	Д. Врубел, Т. Тодоров
КРАЛИЦАТА, негова майка	В. Кирова
НАСТАВНИК	Н. Николов
ШУТ	П. Луканов
РОТБАРТ, злият вълшебник	Т. Тодоров, М. Дамянов
ИЗУИТ	О. Малеев, В. Абаджиев
ГЛАВНА ПРИДВОРНА ДАМА	К. Петкова
ПА ДЪО ТРОА	Ю. Ангелова, Д. Вучкова, Т. Попова, Йор. Нешев, Л. Коцев, Кр. Канев, Н. Румянин, Л. Стамова, Ем. Анчева
ИСПАНСКИ ТАНЦ—солисти	Ст. Кондева-Ламбева, Н. Абаджиева, И. Нешев, Хр. Чернобасев, М. Дамянов
НЕАПОЛИТАНСКИ ТАНЦ — солисти	Ем. Анчева, Л. Коцев
УНГАНСКИ ТАНЦ—солисти	В. Иванова, Д. Гайдаров
МАЗУРКА — солисти	Ал. Иванова, Кр. Канев, Ем. Андонова, Ц. Крачунов
НЕВЕСТИ	В. Врубел, Т. Попова, Ж. Ангелова, Л. Стамова, Н. Румянин, М. Хинчева
ЧЕТИРИ ГОЛЕМИ ЛЕБЕДИ	Ал. Иванов, М. Хинчева, Ст. Кондева- Ламбева, Ж. Ангелова, Н. Абаджиева
ЧЕТИРИ МАЛКИ ЛЕБЕДИ	Д. Вучкова, Л. Стамова, В. Врубел, Т. Попова, В. Райкова
СЕЛСКИ ТАНЦ — солисти	Кр. Цолов, И. Линкова, Р. Демео
ЛЕБЕДИ	В. Иванова, Л. Кондева-Цолова, В. Ан- тонова, Н. Румянин, Ж. Ангелова, Ел. Чолакова, М. Станева, Ем. Анчева, Д. Мирчева, Д. Манникова

Другари на Зигфрид, лебеди, гости, пажове и др.

Поктановка на гл. балетмайстор Акен МАНОЛОВ. Диригент Хр. СТАНИШЕВ
Асистент балетмайстор: Димо ВРУБЕЛ. Декори и костюми: Лидия ЙОВА-
НЕСКУ — художник на военният театър — Букуреш. Кореперитори: Цв.
Малджиева и Н. Попова. Концертмайстор: Хр. Дюлгеров. Художник-изпъл-
нител: Хр. Арнаудов. Театърмайстор: Г. Тодоров. Пом. режисьор: О. Ма-
леев. Инспектор: Л. Хаджиев. Тапицер: Д. Хвърчилков. Завед. шивашки
ателиета: Ю. Кисева и М. Колев. Зав. дърв. ателие: Ст. Василев. Зав. худож.
осветление: П. Соколов. Гримьор: В. Нанчев. Фризури: Г. Ламбева.
Перукар: Г. Ламбева.

СТОЯН ПЕТРОВ

гр. Русс.